

Terbiyevî mahiyeti haiz filimlerin milletler arasında intişarını kolaylaştırmak için Cenevrede akdolunan beynelmilel mukavelenameye iltihakımız hakkında kanun lâiyhası ve Hariciye ve Maarif Encümenleri mazbataları (1/1121)

T. C.
Başvekâlet
Kararlar müdürlüğü
Sayı : 6/2668

22 - VI - 1938

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Terbiyevî mahiyeti haiz filimlerin Milletler arasında intişarını kolaylaştırmak için 11 birinci teşrin 1933 tarihinde Cenevrede akdolunan Beynelmîlel mukavelenameye iltihaka dair olarak Maarif vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 13 - VI - 1938 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil
C. Bayar

Mucib sebebler lâiyhası

Terbiyevî mahiyeti haiz filimlerin milletler arasında intişarını kolaylaştırmak için 11 birinci teşrin 1933 tarihinde Cenevrede akdolunan beynelmîlel mukavelenameye Cümhuriyet Hükûmetinin de iltihakı temenni edildiği Dış bakanlığından bakanlığımıza bildirilmesi üzerine bakanlığımızca bu hususta mutalealarına müracaat edilen Finans, Ekonomi ve Gümrük ve inhisarlar bakanlıklarından alınan cevaplarda Kültür, Ziraat ve sanayi sahasında kalkınmamızı temine yarayacak mühim vasıtalar olan öğretici ve teknik filimlerin memleketimize geniş ölçüde ve kolaylıkla girmesini temin etmek üzere bu gibi filimler 8 - II - 1937 tarihli ve 3122 sayılı kanunla gümrük resminden muaf tutulmuş olmasına göre yukarıda sözü geçen 11 birinci teşrin 1933 tarihli beynelmîlel mukavelename ile tâkib edilen gaye esasen Türkiye Cümhuriyetince elde edilmiş bulunduğundan sözü geçen beynelmîlel mukavelenameye Cümhuriyet Hükûmetince iltihak edilmesi uygun görüldüğü bildirilmiştir. Ekonomi bakanlığı bu mesele hakkında Kültür bakanlığına yazdığı 7 - VII - 1937 tarihli ve 9384 sayılı tezkerede «ancak terbiyevî filimler imâl ve ihrac eden memleketler arasında bulunmamaklığımız dolayısıyla mukaveleye filen bağlanmaklığımızın iktisadî bakımdan pek faydalı olmayacağı ve bilâkis memleketimizin, haricîten getirilecek bu gibi filimler için geniş mikyasta sürüm temin eden bir pazar halini alacağı mülâhazası varid olabilirse de bir taraftan yukarıda arz edilen kanunda memleketimize idhali istenecek filimlerin bu mahiyette olup olmadığının sureti mahsusada teşkil edilecek murakabe komisyonları marifetile kararlaştırılması derpiş edilmiş ve esasen beynelmîlel mukavele hükümlerine göre de filimlerin terbiyevî olup olmadığını tayin hak ve salâhiyeti her memleketin kendi resmî makamlarına bahşedilmiş bulunması hasebile flim idhalâtını kontrol ve icabında tahdid etmek serbestisi daima muhafaza edilmiş bulunmaktadır.

Buna mukabil mukaveleye iltihakımız halinde, ileride başlıca ihracat mahsullerimizin haricte propağandası için ekim, toplama, manipülasyon ve ambalaj usullerini gösterir filimler yaptırmak kararında olduğumuzdan bu filimleri mukavelede tesbit edilen beş kategori arasında mahreç mem-

leketlere, gümrük resmi ödemeksizin, idhal etmek gibi mühim bir istifade de temin edilmiş olacaktır.

Bu itibarla gerek yüksek vekâletlerince ve gerekse mütaleaları sorulduğu işar buyurulan diğer vekâletlerce bir mahzur ileri sürülmediği takdirde mezkûr mukaveleye iltihakımızın muvafık olacağını» tesbit etmektedir. Bakanlığımızca bu mütalealar dikkate alınmakla beraber sözü geçen beynelmilel mukavelenamenin dokuzuncu maddesinin: «Yüksek âkid taraflardan her biri mukavelenameyi imza eder veya ona iltihak eylerken hariçten gelen filimlerin istilâsına karşı kendi dahili pazarını korumak zaruretinden dolayı bunların idhali hususunda men veya tahdid tedbirleri almak hakkını muhafaza edebilecektir» şeklinde birinci fıkrasında tesbit edilen esasa göre Cümhuriyet Hükûmetinin mezkûr beynelmilel mukavelenameye iltihak ederken dokuzuncu maddedeki ihtirazi kaydı dermeyeran etmesi de uygun görüldüğünden bu mukavelenameye iltihakımız hakkında hazırlanmış sunulmuş olan kanunun birinci maddesi, mukavelenamenin dokuzuncu maddesinde yazılı ihtirazi kaydı dermeyeran etmek şartile bu mukaveleye iltihak etmesi hususunda Hükûmete mezuniyet verilmesini temin edecek bir surette tanzim olunmuştur.

Hariciye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Hariciye encümeni

Esas No. 1/1121

Karar No. 37

23 - VI - 1938

Yüksek Reisliğe

Terbiyevî mahiyeti haiz filimlerin milletler arasında intişarını kolaylaştırmak için 11 birinci teşrin 1933 tarihinde Cenevrede akdolunan beynelmilel mukavelenameye iltihaka dair Maarif vekilliğince hazırlanmış Başvekâletin 22 haziran 1938 tarih ve 6/2668 sayılı tezkeresile Büyük Meclise sunulan kanun lâyihası Encümenimize havale buyurulmakla tedkik ve müzakere edilmiş ve aynen kabul olunmuştur.

Havalesi mucibince Maarif encümenine tevdi

buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Hariciye En. Rs.	M. M. N.	Kâ.
Trabzon	Tokad	
Hasan Saka	N. Poroy	
Kütahya	Ankara	Diyarbakır
H. R. Gürpınar	F. R. Atay	Z. M. Alsan
İzmir	Erzurum	İstanbul
H. Mentese	Gl. P. Demirhan	S. Cimcoz
Kars	Elâzığ	Antalya
M. Akyüz	F. A. Aykaç	Dr. C. Tunca

Maarif encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maarif encümeni
Esas No. 1/1121
Karar No. 18

24 - VI - 1938

Yüksek Reisliğe

Terbiyevî mahiyeti haiz filimlerin milletler arasında intişarını kolaylaştırmak için 11 birinci teşrin 1933 tarihinde Cenevrede akdolunan beynelmîl mukavelenameye iltihaka dair Maarif vekilligince hazırlanıp Başvekâletin 22 haziran 1938 tarih ve 6/2668 sayılı tezkeresile Meclise sunulan kanun lâyihası ve Hariciye encümeni mazbatası Encümenimizde okunarak lâyiha aynen kabul edilmiştir.

Kamutayın tasvibine arzedilmek üzere Yük-

sek Reisliğe sunulur.

Maarif E. Reisi
Kars
F. Köprülü
Antalya
T. Örs
Konya
Şevket Dağ
Trabzon
H. Ülkümen

M. M.
Afyon K.
H. Çerçel
Diyarbakır
Tevfik Bilge
Ordu
Ali Canib Yöntem

Kâtib
Trabzon
Seniha Hızal
Erzincan
H. Işık
Trabzon
Halil Nihad

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Terbiyevî mahiyeti haiz filimlerin milletler arasında intişarını kolaylaştırmak için 11 birinci teşrin 1933 tarihinde Cenevrede akdolunan beynelmîl mukavelenameye iltihaka dair kanun projesi

MADDE 1 — Terbiyevî mahiyeti haiz filimlerin milletler arasında intişarını kolaylaştırmak için 11 birinci teşrin 1933 tarihinde Cenevrede akdolunan beynelmîl mukavelenameye, bu mukavelenamenin 9 ncu maddesinde yazılı ihtirazi kaydi dermeyan etmek şartile Cümhuriyet Hükümetinin iltihakına aid muamelenin ifası için Hükümete mezuniyet verilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

13 - VI - 1938

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
C. Bayar	Ş. Saracoğlu	K. Özalp
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
Ş. Kaya	Dr. T. R. Aras	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
S. Arıkan	A. Çetinkaya	Ş. Kesebir
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	Rana Tarhan	F. Kurdoğlu

TERBİYEVÎ BİR MAHİYETİ HAİZ FİLİMLERİN MİLLETLER ARASINDA İNTİŞARINI
KOLAYLAŞTIRMAK İÇİN MUKAVELENAME

Milletler Cemiyetinin gayelerine göre milletlerin karşılıklı anlaşmalarına yarayan ve böylece manevî terki silâhı kolaylaştıran yahud maddî, fikrî ve ahlâkî terakkinin bilhassa müessir vasıtalarını teşkil eyleyen her nevi terbiyevî sinema filimlerinin milletler arasında intişarını kolaylaştırmakta büyük bir menfaat olduğuna kani bulunarak;

Terbiyevî filimlerin kâfi derecede bilinmediklerini ve bunların milletler arasında intişarının halen bir çok müşkülâta maruz kaldığını görerek;

Filimlerden alman gümrük resimlerinin, Hükümetler için haizi ehemmiyet malî faideler husule getirmemelerine mukabil filimlerin vücade getirilmelerine ve intişarlarına çok defa ciddî bir mânia teşkil ettiğini müşahede ve mülâhaza ederek;

Murahhas olmak üzere:

tayin etmişlerdir.

Müşarünileyhim, usulüne muvafık ve muteber görülen salâhiyetnamelerini ibrazdan sonra aşağıdaki hükümleri kararlaştırmışlardır:

Birinci madde

İşbu mukavelename didaktik metodlara tevfikan tamamen milletlerarası terbiyevî bir gaye takib eden ve aşağıdaki beş kategoriden birine dahil bulunan filimler hakkında tatbik olunur:

- a) Milletler cemiyetinin ve Yüksek Âkid Taraflarca umumen tanınmış diğer beynelmilel teşkilâtın eserini ve gayelerini tanıttacak filimler;
- b) Her derecedeki tedrisata hizmet gayesile vücade getirilmiş filimler;
- c) Smaî teknik filimlerle mesainin ilmî teşkilâtını gösterir filimler dahil olduğu halde meslekî hazırlama ve mesleke tevcih etme gayelerini takib eden filimler;
- d) İlmî veya teknik araştırma veyahud ilmî vülgarizasyon filimleri;
- e) Hıfzıssıhha, beden terbiyesi, içtimaî basiret ve yardım filimleri.

İkinci madde

Yüksek Âkid Taraflar, birinci madde hükümlerinin aşağıdaki birinci ve ikinci şekillerdeki terbiyevî filimler hakkında da cari olduğunu tasdik ederler :

- a) Empresyone ve developpe edilmiş negatifler;
- b) Empresyone ve developpe edilmiş pozitifler.

İşbu mukavelename filimin mütemmim diskleri ve akustik filimler gibi her şekildeki ses röportajları hakkında da tatbik olunur.

Üçüncü madde

Yüksek Âkid Taraflar, içlerinden birinin arazisinde yerleşmiş teşebbüsler ve müesseseler tarafından vücade getirilmiş olup milletler arası terbiyevî bir mahiyeti haiz bulunan filimlerin katı ve muvakkat idhallerinde, transit veya ihraçlarında her türlü gümrük resminden ve ne mahiyette olursa olsun her türlü munzam rüsumdan istisnaları hususunu işbu mukavelenamenin meriyet mevkiine girmesinden itibaren altı ay müddet içinde temin etmeği taahhüd eylerler.

Bu istisna, beşinci maddeye tevfikan bir filimin salâhiyettar millî makam önünde temsilinin icab ettirebileceği masarfe karşılık olmak üzere tahmil edilebilecek rüsumna şamil değildir.

Kezalik bu istisna, menşe ve mahiyetleri ne olursa olsun idhalât eşyasının, gümrük resminden muaaf

bile olsa, her halde tâbi tutulduğu meselâ istatistik ve damga gibi rüsûma da şamil değildir.

Bundan başka Yüksek Âkid Taraflar, işbu mukavelename hükümlerine göre gümrük resminden muaf olan filimleri, memlekette vücuda getirilenterbiyevî filimlerin tâbi bulunduğu daihlî rüsûma veya başka veya daha fazla rüsûma tâbi bulundurmamayı ve yine bu filimlerin tâbi tutulduğu kaide, formaliteden başka kaide ve formalitelere ve bu filimler hakkındaki satış ve tedavül tedbirlerinden veya başka mahiyette tedbirlerden başka muamelelere tâbi tutmamağı taahhüd ederler.

Dördüncü madde

İşbu mukavelename hükümlerine göre muaf olarak geçirilmesi istenilecek her filim, kezalık ses röprodüksiyonun mütemmim her şekli muayeneye tâbi tutulmak üzere terbiyevî sinematograf beynelmilel enstitüsüne arezdilecektir. Bu enstitü, birinci madde hükmüne göre filimin terbiyevî bir mahiyet arzettiğini tesbit ederse bunun için de on üçüncü maddede derpiş edilen icra nizamnamesinde gösterilen şekilde bir sertifika verecektir.

Eğer Yüksek Âkid Taraflardan biri terbiyevî sinematograf beynelmilel enstitüsü tarafından hakkında bir sertifika verilmiş olan bir filimin birinci madde hükümlerine tevafuk eylemediği fikrinde bulunursa, bu hususta esbabı mucibesini bildirerek filimin ikinci defa olarak tedkik ve muayenesini isteyebilir. Âkid Tarafça dermeyan edilen esbabı mucibe kendisine haklı görüldüğü takdirde, enstitü vermiş olduğu sertifikayı geri alacaktır.

Beşinci madde

Bu sertifika gösterildiği ve gümrük resminden muafiyet henüz alâkadar devletin dahilî kanunlarınca evvelce kabul edilmiş bulunmadığı takdirde, filimin idhal edilmek istendiği memleketin gümrük veyahud diğer alâkadar makamları gümrük resminden mezkûr filimin istisnası icab edib etmediğini tayin eylemek salâhiyetini haiz millî makama gösterilmesi için kolaylık göstereceklerdir.

Filimin bir memleket pedegoji sistemine göre millî bakımdan terbiyevî mahiyeti haiz telâkki edilib edilmeyeceği ve binaenaleyh bu itibarla işbu mukavelename hükümlerine göre gümrük resminden istisnası icab edib etmediği hususunu tayinde ancak o memleketin alâkadar millî makamı salâhiyet sahibidir.

İşbu makam kararını terbiyevî sinematograf beynelmilel enstitüsüne tebliğ edecektir.

Bu hususta ittihaz edilmiş olan karar, altıncı maddeye göre alâkadar memleketler arasında fikir teatisini icab ettirebilir.

Altıncı madde

Filimin idhal edileceği memleket makamları millî bakımdan filimin terbiyevî mahiyetini tasdik etmiyerek gümrük resminden muafiyetle idhaline itirazda bulunurlarsa, işbu filimin vücuda getiren teşebbüslerin veya müesseselerin bulunduğu memleket hükûmeti, filimin iraesinde millî kültür bakımından bir faide tasvvur ederse filmin idhal olunmak istendiği memlekettten dostane bir talebde bulunabilir. İki Hükûmet meseleyi müştereken tedkik edecekler ve bu sırada terbiyevî sinematograf beynelmilel enstitüsünün fikrinden azamî derecede istifade eyliyeceklerdir.

Yedinci madde

Terbiyevî sinematograf beynelmilel enstitüsü dördüncü maddeye göre birer sertifika vermiş olduğu flimlerin mümkün olduğu kadar az bir müddet içinde katalogunu tertib edecek ve mevcut bir surette neşreleyecektir.

Bu katalog, flimleri idhal etmeleri talep edilen memleketlerin aldıkları kararlardan da bahsedecektir. Katalog, enstitünün beş resmî dilinde (Almanca, İngilizce, İspanyolca, Fransızca, ve İtalyanca) neşrolunacaktır. Katalog her filim için sertifikaların ihtiva eylediği malûmatı dercedecek ve Yüksek Âkid Taraf Hükûmetlerine gönderilecektir.

Yüksek Âkidler, enstitü tarafından neşredilen katalogun her tarafa sevkini temin için en müessir saydıkları tedbirleri almayı taahhüd ederler.

Sekizinci madde

İşbu mukavelename hükümlerinden hiç biri Yüksek Âkid Tarafların kendi kanunlarına göre filimleri sansöre tâbi tutmak yahud umumî emniyet veya nizam sebepleriyle mezkûr filimlerin idhali veya transiti için memnuiyet veya tahdid tedbirleri almak hususundaki haklarına hâle vermeyecektir.

Dokuzuncu madde

Yüksek Âkid Taraflardan her biri mukavelenameyi imza eder veya ona iltihak eylerken hariçten gelen filimlerin istilâsına karşı kendi dahilî pazarını korumak zaruretinden dolayı bunların idhali hususunda men veya tahdid tedbirleri almak hakkını muhafaza edebileceklerdir.

Muhafaza ettiği işbu hakkı istimal ederken her âkid, hareketinin sebeplerini terbiyevî sinematoğraf beynelmilel enstitüsüne bildirecektir.

Bu sebepler, terbiyevî sinematoğraf beynelmilel enstitüsü tarafından mukavelenameye iştirak eden hükûmetlere tebliğ olunacaktır.

Onuncu madde

Yüksek Âkid Taraflar, birinci maddede derpiş edilen terbiyevî filimlerin milletler arası intişarını müşkülâta uğratabilecek tahdidatı haddi asgariye indirme vasıtalarını aralarında araştırmayı taahhüd ederler.

On birinci madde

Beşinci, sekizinci ve dokuzuncu maddeler hükümleri müstesna olmak üzere işbu mukavelenamenin tefsir veya tatbikına müteallik ihtilâflar beynelmilel daimî adalet divanına arz olunacaktır. Eğer Yüksek Âkid Taraflar arasında bir ihtilâf çıkar veya içlerinden biri beynelmilel daimî adalet divanı hakkındaki 16 birinci kânun 1920 tarihli protokola iştirak etmemiş bulunursa bu ihtilâf, her birinin arzusuna ve teşkilâtı esasıye kanunlarındaki hükümlere göre, ya beynelmilel daimî adalet divanına veya beynelmilel ihtilâfların sulhperverane halli hakkındaki 18 birinci teşrin 1907 tarihli mukaveleye göre teşekkül etmiş bir hakem mahkemesine veya her hangi başka bir hakem mahkemesine tevdi olunacaktır.

On ikinci madde

Yüksek Âkid Taraflar işbu mukavelenamenin memleketlerinde meriyet mevkiine girmesi tarihinden itibaren altı ay içinde terbiyevî sinematoğraf beynelmilel enstitüsüne aşağıdaki hususları bildireceklerdir:

a) Beşinci maddeye göre terbiyevî filimlerin muaf olarak girmesine müsaade edecek salâhiyetli makamları;

b) İşbu mukavelename hükümlerinin icrasını temin için ittihaz edilmiş olan tedbirleri.

Terbiyevî sinematoğraf beynelmilel enstitüsü, işbu maddenin a ve b fıkralarında derpiş edilen malûmatı Yüksek Âkidlere tebliğ edecektir.

On üçüncü madde

Terbiyevî sinematoğraf beynelmilel enstitüsü meclisi idaresi işbu mukavelenamenin tatbik tarzı hakkında bir nizamname ile dördüncü maddede zikredilen sertifikaların verilmesi ve yedinci maddede sözü geçen katalogun neşri için enstitü tarafından tahsil olunacak rüsum hakkında bir ni-

zamname vücade getirecektir. İşbu nizamname ile sertifika sureti ve tahsil edilecek rusum miktarları Milletler cemiyeti meclisinin tasvibine arz edilecektir.

On dördüncü madde

Fransızca ve İngilizce metinleri aynı derecede muteber olan işbu mukavelename, Milletler Cemiyetinin bütün azaları namna veyahud Milletler Cemiyetine dahil olmayıp da imza edilmesi için Milletler Cemiyeti idare meclisi tarafından işbu mukavelenamenin bir sureti kendilerine gönderilecek her Hükümet namna 11 Nisan 1934 tarihine kadar imza edilebilecektir.

On beşinci madde

İşbu mukavelename tasdika tâbi olacaktır. Tasdik vesikası, Milletler Cemiyeti umumî kâtibliğine tevdi olunacak ve umumî kâtib, bu tevdi keyfiyetini tarihini tasrih ederek Milletler Cemiyetinde aza olan bütün Devletlere ve Milletler Cemiyetinde aza olmayıp on dördüncü maddede sözü geçen Devletlere bildirecektir.

On altıncı madde

Milletler Cemiyetinde aza olan bütün Devletlerle Milletler Cemiyetinde aza olmayıp Milletler Cemiyeti idare meclisince kendilerine işbu mukavelenamenin bir sureti gönderilmiş olan bütün Devletler, 12 Nisan 1934 tarihinden itibaren işbu mukavelenamaya iltihak edebilirler.

İltihaknameler, Milletler Cemiyeti umumî kâtibliğine tevdi olunacak ve umumî kâtib bu tevdi keyfiyetini tarihini tasrih ederek Milletler Cemiyetinde aza olan bütün Devletlere ve Milletler Cemiyetinde aza olmayıp evvelki fıkrada işaret edilen Devletlere bildirecektir.

On yedinci madde

Milletler Cemiyeti azasından olan veya olmayan beş Devlet namna tasdikname veya iltihaknameler tevdi olunur olunmaz Milletler Cemiyeti umumî kâtibliğince bir zabıtname tanzim olunacaktır.

İşbu zabıtnamenin usulü dairesinde tasdikli bir sureti Milletler Cemiyeti umumî kâtibi tarafından Milletler Cemiyetinin bütün azasına ve aza olmayıp 14 ncü maddede işaret edilen Devletlere tebliğ edilecektir.

On sekizinci madde

İşbu mukavelename on yedinci maddede mezkûr zabıtnamenin tarihinden itibaren doksan gün sonra Milletler Cemiyeti umumî kâtibi tarafından tescil edilecek ve o zaman meriyet mevkiine girecektir.

Namlarına muahharan tasdikname ve iltihakname tevdi edilecek olan Milletler Cemiyeti azasından olan veya olmayan Devletlerden her biri için bu tasdikname veya iltihaknamenin tevdiinden itibaren doksan gün sonra işbu mukavelename meriyet mevkiine girecektir.

On dokuzuncu madde

1 - İşbu mukavelename meriyet mevkiine girmesinden itibaren üç senelik bir devrenin sonunda fesholunabilir.

2 - Mukavelenamenin feshi tahrirî olarak Milletler Cemiyeti umumî kâtibliğine bildirecek ve umumî kâtiblik fesih hakkındaki talebi ve bunun alındığı tarihi, Milletler Cemiyetinin bütün azalara aza olmayıp on dördüncü ve on altıncı maddelerde işaret edilmiş olan Devletlere bildirecektir.

Fesih keyfiyeti, fesih noktasının alınışından itibaren bir yıl sonra muteber olacaktır.

Yirminci madde

1 - Yüksek Âkid Taraflardan herbiri, imza tasdik veya iltihak esnasında işbu mukavelenameyi kabul etmekle müstemlekelerinin, himayesi altındaki yerlerin, denizaşırı arazisinin, hukuku hükümraniyesine tâbi bulunan veya kendisine mandası tevdi edilmiş olan memleketlerin heyeti mecmuası veya bir kısmı hakkında hiçbir mükellefiyet kabul etmediğini ilân edebilir. Bu takdirde, böyle bir ilâna mevzu olan arazi üzerinde işbu mukavelename hükümleri tatbik edilmeyecektir.

2 - Yüksek Âkid Taraflardan herbiri, evvelki fıkra da derpiş edilen ilâna mevzu teşkil eden arazisinin heyeti mecmuasında veya bir kısmında işbu mukavelename hükümlerini merî kılmak istediğini Milletler Cemiyeti Umumî Kâtibliğine bilâhare tebliğ eyliyebilir. Bu takdirde Milletler Cemiyeti Umumî kâtibine keyfiyetin tebliğinden doksan gün sonra tebliğde sözü geçen bütün arazide işbu mukavelename ahkâmı tatbik olunur.

3 - Yüksek Âkid Taraflardan herbiri, on dokuzuncu maddede tasrih edilen üç senelik devrenin sonunda müstemlekelerinin, himayesi altındaki yerlerin, denizaşırı arazisinin, hukuku hükümraniyesine tâbi bulunan veya kendisine mandası tevdi edilmiş olan memleketlerin heyetimecmuası veya bir kısmı hakkında işbu mukavelename hükümlerinin meri olmamasını istediğini her zaman tebliğ edebilir. Bu takdirde işbu mukavele hükümleri tebliğinin Milletler cemiyeti Umumî kâtibliğince alındığından altı ay sonra bu tebliğe mevzu olan arazi de meriyetten sakıt olur.

4 — Milletler cemiyeti Umumî kâtibi işbu madde mucibince kendisine vaki olan beyanat ve tebliğatı, bunları aldığı tarihlerle birlikte Milletler cemiyeti azasından olan veya olmayan bütün Devletlere bildirecektir.

Bunun üzerine yukarıda adları yazılı bütün murahhaslar işbu mukavelenameyi imza eylemişlerdir.

Cenevrede on bir teşrinievvel bin dokuz yüz otuz üçte Milletler cemiyeti Umumî kâtibliğinin arşivinde muhafaza edilmek üzere tek nüsha olarak tanzim olunmuştur ve usulü dairesinde tasdikli birer nüshası Milletler cemiyetinin bütün azasına ve azadan olmayıp on dördüncü maddede işaret edilen bütün Devletlere tevdi edilecektir.

İmzalar

Arnavudluk

Büyük Britanya ve şimali İranda
ve Britanya İmparatorluğunun Milletler Cemiyetinin ayrı azası olmayan kısımları

Hindistan

(Bu mukavelenin XX nci maddesi mucibince, mukavele hükümlerinin tatbiki bakımından imzanın Sa Majestenin hukuku hükümraniyesi altında bir Prens veya bir Şefe tâbi Hindistan arazisini mükellefiyete tâbi tutmadığını beyan ederim).

Finlandiya

Yunanistan

İtalya

Nikaraguva

Panama

İsviçre

Uruguvay

Lec Kurti

Douglas H. Hacking

Brojendra Lal Mitter

Rudolf Holsti

R. Raphael A. Contoumas

Giovanni Cesare Majoni

T. F. Medina

R. A. Amado

C. Gorgé

Alfredo de Castro